

אסרו חג השבועות – יום טבוח

- 1 רמב"ם הל' קידוש החודש פ"ג**

יב יש מקומות שהיו מגיעין אליהם שלוחי ניסון ולא היו מגיעין להן שלוחי תשרי, ומן הדין היה שיעשו פסח יום אחד, שהרי הגיעו להן שלוחין וידעו באיזה יום נקבע ראש חודש, ויעשו יום טוב של הסוכות שני ימים שהרי לא הגיעו אליהן השלוחין. וכדי שלא לחלוק במועדות התקינו חכמים שכל מקום שאין שלוחי תשרי מגיעין שם עושין שני ימים, אפילו יום טוב של עצרת.
- 2 תוספת רי"ד חגיגה**

יח, א יום שני של עצרת הוא אסור בהספד מפני שהוא יום טבוח. ואע"ג דאית לן השתא תרי יומי, מכל מקום יום שני ספק ראשון הוא, ולמחר הוא יום טבוח ואסור להספיד. ואע"ג דבקיאיין בקביע דירחא, כל מה שהיו עושין אבותינו אנו עושים.
- 3 מ"א סי' תצד**

(א) ומה שקשה עוד דהתורה ניתנה ביום נ"א לספירה דהא יצאו ממצרים ביום ה' והתורה ניתנה בשבת, כבר תירץ העשרה מאמרות דבא לרמוז לנו יו"ט שני של גליות.
- 4 שוע"ר סי' תכט**

יז כל העושה איסור (פירוש אגודה) לחג באכילה ושתייה דהיינו שמרבה קצת באכילה ושתייה ביום שלאחר החג ועושהו טפל לחג מעלה עליו הכתוב כאלו בנה מזבח והקריב עליו קרבן שנאמר אסרו חג בעבותים (ופיי' בהמות עבות ושמינות) עד קרנות המזבח, לפיכך נוהגין במדינות אלו להרבות קצת באכילה ושתייה ביום שלאחר החג בכל שלש רגלים ואין מתעניין אפילו חתן וכלה ביום חופתם ולא תענית יום שמת בו אביו ואמו.
- 5 שוע"ר סי' תצד**

יט במוצאי חג השבועות אסור להתענות מעיקר הדין לפי שהיה יום טבוח בזמן שבית המקדש קיים דהיינו שבו ביום היו מקריבין עולות ראייה שלא היו יכולין להקריב ביו"ט עצמו ... ונעשה להם יום זה שהוא מוצאי יו"ט כמו יו"ט עצמו להאסר בו בהספד ותענית א"כ אף עתה משחרב בית המקדש לא הותרה ההספד והתענית בו ביום.

כ ונוהגין במדינות אלו שלא להתענות ושלא לומר תחנון מר"ח עד ח' בו ועד בכלל, דהיינו עד אחר מוצאי יו"ט הנקרא אסרו חג.
- 6 לקוטי שיחות ח"ד ע' 1030**

יום טוב שני פון שבועות איז הארבער ווי יום טוב שני פון אלע מועדים, ביי אלע מועדים איז יום טוב שני בלויז אן ענין פון ספק – "ספיקא דיומא" ... און דאס וואס עס איז דא יום טוב שני ביי שבועות איז נאר "כדי שלא לחלוק במועדות" ... האט ער אין זיך א כח פון ודאי [ושם הערה 26] ועפ"ז יש לבאר מה שבמוצאי חג השבועות, גם בחו"ל, אסור להתענות מעיקר הדין, אף שיום טבוח הוא יום שאחר עצרת של תורה, ואסרו-חג השבועות בחו"ל הוא שני ימים אחר עצרת (שהרי בעצרת, אין שייך ספיקא דיומא כנ"ל, אלא שבכדי שלא לחלוק במועדות תיקנו יו"ט שני גם בעצרת, אבל אסרו חג שאינו אלא בעצרת (מעיקר הדין) אין שייך בו "שלא לחלוק", ומאחר שאין שום ספק ביום זה שאינו יום טבוח, הי' צריך להיות מותר (מעיקר הדין) להתענות בו) – לפי שמכיון שיו"ט שני דחגה"ש הי' ודאי, הרי הוא כעצרת ממש, ויום שלאחריו הוא יום טבוח (משיחת חגה"ש תשט"ז).
- 7 תורת מנחם חט"ז ע' 326-330**

אבל לאמיתו של דבר, יש מעלה ביו"ט שני דחג השבועות גם מצד עצמו. וראי' לזה – מדברי המג"א (או"ח ר"ס תצד) שמקשה "דהתורה ניתנה ביום נ"א לספירה ... ומתוך, "דבא לרמוז לנו יו"ט שני של גליות" שיו"ט שני של גליות חל ביום נ"א לספירה). ובהכרח לומר, שענינו של יו"ט שני דחג השבועות אינו רק מצד "שלא לחלוק במועדות", אלא יש בו גם ענין מצד עצמו ... לפי שמשה "הוסיף יום אחד מדעתו .. והסכים הקב"ע על ידו"...

מעלה זו שבאסרו-חג דחג השבועות על שאר אסרו-חג – לכאורה אינה שייכת אלא בארץ ישראל דוקא, שבה חל אסרו-חג ביום שאחר עצרת של תורה, שהוא "יום טבוח" שבו היו מקריבין עולות ראי' בזמן בית המקדש; משא"כ בחו"ל, ששם חל אסרו-חג ביום השמיני בסיון, דהיינו שני ימים אחר עצרת של תורה ... ונקודת הביאור בזה – שמכיון שיו"ט שני דחג השבועות הי' ודאי ... הרי הוא כעצרת ממש, ויום שלאחריו הוא "יום טבוח".